

MEGOLDÓKULCS

1. 1p { A kérdéses differenciálegyenlet separabilis.

Két eset van:

4p { I. eset: $y^2 + y - 2 \equiv 0$
 $(y+2)(y-1)$

azaz

$y(x) \equiv -2$ vagy $y(x) \equiv 1$

1p { II. eset: $y^2 + y - 2$ sosem nulla és
 $\int \frac{1}{y^2 + y - 2} dy = \int \frac{1}{x^2 + 2x + 2} dx$

4p { $\int \frac{1}{x^2 + 2x + 2} dx = \int \frac{1}{(x+1)^2 + 1} dx = \arctan(x+1) + \text{konst.}$

9p { $\int \frac{1}{y^2 + y - 2} dy = \int \frac{1}{(y+2)(y-1)} dy = \frac{1}{3} \int \left[\frac{1}{y-1} - \frac{1}{y+2} \right] dy =$
↑
parciális törtkére
bontás!
 $= \frac{1}{3} \ln|y-1| - \frac{1}{3} \ln|y+2| + \text{konst.}$

Tehát a II. típusú megoldásokról általánosan:

$$\frac{1}{3} \ln|y-1| - \frac{1}{3} \ln|y+2| = \arctan(x) + C$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{\frac{1}{3} \ln \left| \frac{y-1}{y+2} \right|}$

ahol C tetszőleges konstans.

2.

$$\begin{aligned}
 4p \left\{ \begin{aligned}
 y_a(x) &= \sin(x) (\sin(x) + \cos(x)) + \cos(x)^2 = \\
 &= \sin(x)^2 + \sin(x)\cos(x) + \cos(x)^2 = \\
 &= 1 + \frac{1}{2} \sin(2x)
 \end{aligned} \right.
 \end{aligned}$$

Tehát a kérdéses differenciálegyenlet karakterisztikus polinómjának gyökei:

5p

$$\lambda = 0, \pm 2i$$

és az ált. megoldás

$$y(x) = A + B \sin(2x) + C \cos(2x)$$

kereseti feltételből:

$$y(0) = A + C \stackrel{!}{=} 0$$

$$y'(0) = 2B \stackrel{!}{=} 2$$

$$y''(0) = -4C \stackrel{!}{=} 4$$

$$A = 1$$

$$B = 1$$

$$C = -1$$

azaz a keresett megoldás:

$$y(x) = 1 + \sin(2x) - \cos(2x)$$

3. a) $x \mapsto y(x)$? $y' = \frac{\ln(1+y^2)}{x} \quad (x \neq 0)$

3p { Separábilis típusú differenciáegyenlet, és mivel $\ln(1+0^2) = \ln(1) = 0$, ezért az $y(x) \equiv 0$ egy megoldás.

b)

$$y'' = \left(\frac{\ln(1+y^2)}{x} \right)' = \frac{\frac{2y}{1+y^2} \cdot y' \cdot x - \ln(1+y^2)}{x^2} =$$

$$= \frac{\frac{2y}{1+y^2} \left(\frac{\ln(1+y^2)}{x} \right) \cdot x - \ln(1+y^2)}{x^2} =$$

$$= \frac{\ln(1+y^2)}{x^2} \left(\frac{2y}{1+y^2} - 1 \right)$$

10p

c)

4p { Ha y'' sose nulla, akkor biztos nem lesz inflexióspont.
Ha $y(1) < 0$, akkor $y(x) < 0 \quad \forall x$ -re, mert a megoldás nem kereshetne át a) pont megoldásait. Ugyenkor $\ln(1+y^2) > 0$ és $\left(\frac{2y}{1+y^2} - 1 \right) < 0$, tehát a b) pont alapján $y'' \neq 0$.

4. 1_p { A kérdéses differenciálegyenlet inhomogén lineáris.

4_p { A homogén változat: $y'_H = 2xy_H$ megoldása
 $y_H(x) = C e^{\int 2x dx} = C e^{x^2}$.

2_p { Érték az eredeti differenciálegyenlet megoldását
 $y(x) = C(x) e^{x^2}$ alakban keressük.

2_p { Visszahelyettesítés és egyszerűsítés után:
 $C'(x) = \frac{1}{x(x^2+1)} \Rightarrow C(x) = \int \frac{1}{x(x^2+1)} dx$

5_p { Az integrálást parciális törtre való bontással
végezzük el:
 $C(x) = \int \frac{1}{x(x^2+1)} dx = \int \left[\frac{1}{x} - \frac{x}{x^2+1} \right] dx = \ln|x| - \frac{1}{2} \ln(x^2+1) + K$
tehát a megoldások ált. alakja:
 $y(x) = \left(\ln|x| - \frac{1}{2} \ln(x^2+1) + K \right) e^{x^2}$

3_p { Kérdeti feltételből:
 $e \stackrel{!}{=} y(-1) = \left(\ln|-1| - \frac{1}{2} \ln(1^2+1) + K \right) e^1 = \left(-\frac{1}{2} \ln(2) + K \right) e$
azaz $K = 1 + \frac{1}{2} \ln(2)$ és a mi általunk
keresett megoldás:
 $y(x) = \left(\ln|x| - \frac{1}{2} \ln(x^2+1) + 1 + \frac{1}{2} \ln(2) \right) e^{x^2}$

$$5. a) \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{n-5}{n+3}\right)^{n^2} x^{2n} = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (x^2)^n \quad \text{ahol } a_n = \left(\frac{n-5}{n+3}\right)^{n^2}$$

$$6p \left\{ \sqrt[n]{|a_n|} = \left(\frac{n-5}{n+3}\right)^n = \frac{\left(1-\frac{5}{n}\right)^n}{\left(1+\frac{3}{n}\right)^n} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} \frac{e^{-5}}{e^3} = e^{-8}$$

3p $\left\{ \begin{array}{l} \text{Tehát a sor konvergens, ha } x^2 < \frac{1}{e^{-8}} = e^8 \\ \text{és divergens, ha } x^2 > e^8. \\ \text{Azaz az } x\text{-re vonatkozó bázispont és konv.-sugár:} \\ x_0 = 0, \quad R = \sqrt{e^8} = e^4 \end{array} \right.$

$$b) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n} (3x+1)^n = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n! \cdot 3^n}{n^n} \right) \left(x + \frac{1}{3}\right)^n =: a_n$$

2p $\left\{ \begin{array}{l} \text{A bázispont } x_0 = -\frac{1}{3}. \end{array} \right.$

$$7p \left\{ \begin{array}{l} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \frac{\frac{(n+1)!}{(n+1)^{n+1}} 3^{n+1}}{\frac{n!}{n^n} \cdot 3^n} = 3 \frac{(n+1)!}{n!} \cdot \frac{n^n}{(n+1)^{n+1}} = \\ = 3 \cdot (n+1) \frac{n^n}{(n+1)^n} \cdot \frac{1}{(n+1)} = 3 \left(\frac{n}{n+1}\right)^n = \\ = 3 \left(1 - \frac{1}{n+1}\right)^n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 3 \cdot e^{-1} = 3/e \\ \text{Tehát a konv.-sugár } R = \frac{1}{3/e} = \frac{1}{3}e. \end{array} \right.$$

$$6. \text{ Legyen } f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(n+2)} x^{n+2} =: a_n$$

$$\text{Mivel } \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \frac{1}{n+1} \left(\frac{n+2}{n+3}\right) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0, \text{ ezért a kifejtés}$$

konvergencia-sugara ∞ es

$$\left. \begin{aligned} f'(x) &= \frac{d}{dx} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+2}}{n!(n+2)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\frac{d}{dx} x^{n+2}}{n!(n+2)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n!} = \\ &= x \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} = x e^x. \end{aligned} \right\} 6p$$

$$\left. \begin{aligned} \text{Tehát } f(x) &= \int x e^x dx = x e^x - \int 1 \cdot e^x dx = \\ &= x e^x - e^x + C \quad \text{valamilyen } C\text{-re.} \end{aligned} \right\} 4p$$

$$\left. \begin{aligned} \text{Mivel} \\ 0 \cdot e^0 - e^0 + C = f(0) &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{0^{n+2}}{n!(n+2)} = \cancel{0} + 0 + \dots = 0, \\ \text{ezért } C\text{-nek } +1\text{-nek kell lennie. Tehát} \\ \underline{f(x) = x e^x - e^x + 1} \quad \text{és} \end{aligned} \right\} 4p$$

$$\left. \begin{aligned} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n}{n!(n+2)} &= \frac{1}{9} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{9 \cdot 3^n}{n!(n+2)} = \frac{1}{9} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^{n+2}}{n!(n+2)} = \\ &= \frac{1}{9} f(3) = \frac{1}{9} [3e^3 - e^3 + 1] = \underline{\underline{\frac{2}{9} e^3 + \frac{1}{9}}}. \end{aligned} \right\} 3p$$